

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Газета 1966 йил
1 июлдан
чиқа бошлаган

2011 йил 18 ФЕВРАЛЬ, ЖУМА

ШАҲАР ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ КУНДАЛИК ГАЗЕТАСИ

№ 35 (11.846)

Баҳоси эркин нарҳда

ПОЙТАХТНИНГ БИР КУНИ

ЖАМИЯТНИ ДЕМОКРАТЛАШТИРИШ ВА ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИ

Президентимиз Ислон Каримов Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенатининг 2010 йил 12 ноябрда бўлиб ўтган қўшма мажлисидаги «Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси» маърузасида жамиятимизни ривожлантиришнинг муҳим йўналишларини, шу жумладан, ахборот соҳаси ҳамда сўз ва ахборот эркинлигини таъминлаш борасидаги ислохотларни давом эттириш юзасидан устувор вазифаларни белгилаб берди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Амалдаги қонун ҳужжатлари мониторинги институти бош илмий ходими, юридик фанлари номзоди Жавлон Абдуллаев ЎЗА муҳбирига ушбу соҳадаги барча жиҳатларни демократия тамойиллари асосида тартибга солиш мақсадида яратилган мустақам ҳуқуқий база ва қўйилган вазифалар доирасида уни такомиллаштиришга доир белгиланган йўналишлар ҳақида сўзлаб берди.

— Ўзбекистон Президентимиз томонидан ишлаб чиқилган ривожланишнинг «ўзбек модели» асосида ҳуқуқий демократик давлат ва фуқаролик жамиятини қуриш йўлидан изчил бормоқда, — дейди Ж.Абдуллаев. — Ушбу серкирра жараён самарадорлигини ошириш, ижтимоий-сиёсий барқарорлик ва демократик ян-

гиланишни таъминлашда жамоатчилик фикрини шакллантирадиган ҳамда аҳолининг амалга оширилаётган ислохотлар жараёнида фаол иштирок этишига қўмаклашадиган оммавий ахборот воситалари муҳим ўрин эгаллайди.

Тараққиётимиз йўлида эришилаётган янги ютуқлар ва марралар билан бир қаторда мазкур соҳада ҳам ижобий ўзгаришлар рўй бермоқда. Ўн беш йил аввал мамлакатимизда 475 оммавий ахборот воситалари мавжуд бўлган бўлса, бугунги кунда қарийб 1200 босма ва электрон оммавий ахборот воситалари рўйхатга олинган. Уларнинг 60 фоиздан ортиги мамлакатимиз ҳудудларида фаолият кўрсатмоқда. Нодавлат оммавий ахборот воситалари сони ҳам тобора кўпайиб бораётди. Айни пайтда барча телеканалларнинг 53 ва ра-

диоканалларнинг 86 фоизи ушбу тоифага кирилади.

Ахборот соҳаси моддий-техник базасининг изчил мустақамланиб бораётгани истиқлол йилларида ушбу йўналишда улкан ишлар амалга оширилганидан далолат беради. Натижада 90 наشريёт ва 1300 дан зиёд матбаа корхоналари томонидан чиқарилаётган маҳсулотлар сифати анча ошди. Кўплаб давлат ва нодавлат телерадиостудиялар замонавий медиа-технологиялар ва рақамли асбоб-ускуналардан фойдаланган ҳолда, ўз кўрсатув ҳамда эштитиришларининг техник сифатини жаҳон стандартлари даражасига кўтаришга эришди.

Ахборотни янада тезкор тарқатиш имконини берадиган интернет журналистикани ривожлантириш учун ҳам кенг имкониятлар яратилганини таъкидлаш жоиз. Бугунги кунда медиа-мақомада мамлакатимиз оммавий ахборот воситаларининг юздан ортиқ веб-сайтлари фаолият кўрсатмоқда. Олий ўқув юрлари ўқув дастурига махсус курслар киритилган бўлиб, бу мазкур соҳада меҳнат қилаётган журналистлар сафини кенгайтиришга ёрдам бермоқда.

Бугунги кунда матбуот соҳасида ана шундай миқдор ўзгаришлари билан бирга, жиддий сифат ўзгаришлари ҳам юз бермоқда. Газета ва журналлар, радио ва телеканалларнинг мазмун-моҳияти, мавзу доираси замон талабларига мос бўлиб, журналистларнинг дунёқараши, билим ва тажрибаси, касб маҳорати юксалиб бораётди. (Давоми 2-бетда)

Хусусий бизнес

ҚЎШИМЧА ЦЕХЛАР ИШГА ТУШИРИЛАДИ

Байрам ва тантаналар дастурхонига, албатта бири-бирдан тотли торт ҳамда қандолат маҳсулотлари ўзгача файз бағишлайди. Уларнинг сифати, дизайни ва қадоқланишига қаратилган эътибор эса харидорлар сафини орттиришда муҳим аҳамиятга эга.

Ана шундай маҳсулотларни тайёрлашда тадбиркор жамоаларимиз харидор талаби ва эҳтиёжини қондиришни мақсад қилган ҳолда хорижий дастурхонлардан унумли фойдаланишмоқда, замонавий технологияларни омилкорлик билан қўллашяпти. Натижада дастурхонимиз тўқинлиги ва файзи ошмоқда.

2007 йилдан буён фаолият кўрсатаётган «Машхура нур» хусусий корхонаси ҳам ана шундай изланувчан жамоалар қаторида бозоригр маҳсулотлари билан ўрнини топишмоқда. Юксак малакага эга бўлган уста қандолатчилар сифатга эътибор қаратган ҳолда маҳаллий хом ашёдан фойдаланиб торт, пирожний, печенье маҳсулотлари тайёрламоқда. Меҳнат қилаётган 20 нафардан зиёд ишчи-ходимларнинг маҳорати билан 20 хилдан зиёд торт, 8 турдаги пирожний ва хилма-хил

печеньелар харидорларга тортиқ этилмоқда.

— Маҳсулотларимиз туруни кўпайтиришга эришяпмиз, — дейди корхона директори Миракмал Юсупов. — Албатта, талаб ва тақлифлар асосида иш юритамиз. Буюртмачиларимиз сафини оширишда маҳсулотларимиз сифати ва дизайни муҳим ўрин эгаллайди. Бу борада мохир қандолатчиларимизнинг меҳнатини алоҳида таъкидлаш лозим. Айниқса, тўй ва тантанали маросимларда ҳар бири ўзига хос бўлган маҳсулотларимиз билан миқдорларимизни мамнун этаяпмиз.

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йилида тадбиркорлар корхонани кенгайтириб, қўшимча цехларни ишга туширишни режалаштиришмоқда.

Шарифа ИЛЁСОВА
Козим Ўлмасов олган сурат

Ўзбекистон Республикаси Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитасида 2010 йил 17 сентябрда қабул қилинган «Реклама тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунига ҳамда Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексининг 178¹ моддасига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги Ўзбекистон Республикаси қонуни ижросини таъминлаш масаласига бағишланган брифинг бўлиб ўтди.

Қонун ва ижро

РЕКЛАМА — КУЧЛИ ВОСИТА

Хозирги бозор иқтисодиёти шароитида рекламани кўпинча савдони ҳаракатга келтирувчи кучли восита, деб аташади. Негатки, у миллионлаб одамлар маффаатига дахлдор бўлиб, жамиятимиз ҳаётининг ажралмас бир қисмига айланган. Афсуски, бозорнинг барча иштирокчилари ҳам реклама соҳасида ҳалол рақобат олиб бормаяпти, инсонга моддий зарар, баъзида эса ҳатто унинг саломатлигига путур етказиш ҳоллари кузатишмоқда. Мамлакатимизда «ишлаб чиқарувчи-истеъмолчи» муносабатларини тартибга солиш мақсадида «Реклама тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонуни амалда қўлланилмоқда.

Ушбу қонунга қўшимча ва ўзгаришлар киритилишининг асосий сабаблари реклама истеъмолчиларига тўлиқ ва зарур ахборотни тақдим этиш, реклама бизнеси субъектларининг виждонан рақобат юритишига эришиш, тамаки ва алкоғолли ичимликлар рекламасини тақиқлаш орқали соғлом авлодни тарбиялашдан иборат. Реклама соҳасидаги янги ҳуқуқий нормаларга қандай риоя қилинмоқда? Брифингда ана шулар ҳақида сўз юритилди.

Унда ўз саҳифалари ёки веб-ресурсларида рекламани жойлаштирадиган оммавий ахборот воситалари, кабель телевидение (хорижий каналларни олиб кўрсатадиган), корхоналар, реклама соҳаси билан шуғулланидиган бошқа идоралар вакиллари қатнашди.

Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитасининг реклама фаолияти назорати ва истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бошқармаси бошлиғи Дилшод Азимовнинг маълум қилишича, қўмита турли мулк-

чилик шаклига, эркин тадбиркорлик фаолияти ва ҳалол рақобатга асосланган замоний бозорни шакллантиришга доир изчил ишларни амалга оширмоқда.

Қонунга киритилган қўшимча ва ўзгаришларга мувофиқ яширин реклама, қонун билан тақиқланган маҳсулотлар рекламасини тарқатганлик учун жазима санкциялари қучайтирилган. Хусусан, тамаки, тамаки маҳсулотлари ва алкоғолли ичимликлар рекламаси учун огоҳлантирмасдан тўғридан-тўғри жазима санкцияси қўллаш кўзда тутилган.

«Реклама тўғрисида»ги қонунга киритилган ўзгариш ва қўшимчаларга биноан ўтган даврда 1,5 мингта, жумладан ҳўжалик субъектлари томонидан алкоғолли ичимликларни жойлаштиришга йўл қўймаслик бўйича тушунтириш тадбирлари ўтказилди. Уларнинг натижалари бўйича қўмитанинг ҳудудий органлари 700 та қонунбузарлик ҳолларини аниқлади, ҳўжалик субъектларига нисбатан 400 миллион сўмликка яқин қарийб 150 жазима санкциялари қўлланилди.

Реклама бозори вакиллари бундан ўзлари учун ҳулоса чиқариб олишлари лозим. Зеро, бозор иқтисодиётининг таркибий қисми бўлган реклама иши ҳам нафақат юқори профессионалликни, шу билан бирга одоб-ахлоқ, бадий дид ва албатта, масъулият ҳиссини талаб қилади. Шу сабабли реклама бозори субъектлари бу борада амалдаги қонун нормаларига қатъий риоя этиши, ҳалол рақобат юритиши ва истеъмолчилар олдидаги масъулиятни унутмаслиги даркор.

(ЎЗА)

XXI аср

БАРЧА МАНБАЛАРДАН
ОЛИНГАН СЎНГГИ ХАБАРЛАР

МАМЛАКАТИМИЗДА

• Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Меҳнат ва ижтимоий масалалар қўмитаси томонидан ўтказилган анжуманда Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили бўйича қабул қилинган давлат Дастури бу борадаги саяё-ҳаракатларни янада жадаллаштиришда муҳим асос бўлиб хизмат қилиши таъкидланди, шу билан бирга, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришда молиявий тизимнинг ўрни ва бу борадаги муаммо ҳамда ечимлар қизгин муҳокама қилинди.

• Қарши шаҳрида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитаси, Ташқи сиёсат масалалари қўмитаси ва халқ депутатлари Қашқадарё вилояти Кенгашининг қўшма мажлиси бўлиб ўтди. Унда оммавий ахборот воситалари соҳасига оид қонунларнинг вилоятда ижро этилишини ўрганиш натижалари ҳақида атрофлича сўз борди.

• Самарқанд туманидаги «Гулобод мебель» корхонасининг замонавий ва илғор технологиялар билан жиҳозланиши ҳисобига бу ерда ишлаб чиқариш ҳажми сезиларли даражада ошиб, маҳсулот сифати ҳам тубдан яхшиланди. Айни пайтда корхона жамоаси ўз миқдорларига 60 хилдан зиёд импорт ўрнини босувчи сифатли мебель маҳсулотларини тақлиф қилмоқда.

• Фарғона политехника институтида «Ёшлар гиёвандликка қарши» шиори остида соғлом турмуш тарзини тарғиб қилишга йўналтирилган давра суҳбати ўтказилди.

• Навоий кон-металлургия комбинатида қарашли Мурунгов карьерига замонавий технологик линия ишга туширилди. Натижада конда иш ҳажми қарийб 30 фоизга ошиб, энергия сарф-харажатлари кескин қисқарди.

• Когон саноат ва транспорт касб-хунар коллежида бўш иш ўринлари ярмаркаси ташкил этилди. Шаҳар бандликка қўмаклашиш ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш маркази ташаббуси билан ўтказилган тадбирда қатнашган 473 нафар коллежлар битирувчилари ўз мутахассисликлари бўйича иш билан таъминланди.

• Гурлан туманининг Бирлашган кишлоғида жойлашган кишлоқ врачлик пункти мукамал таъмирдан чиқарилиб, бутунлай янги қиёфа касб этди. Бунда ҳомийларнинг 20 миллион сўм маблағидан самарали фойдаланилди. Шунингдек, шифо маскани «Саломатлик-2» лойиҳаси доирасида замонавий тиббий жиҳозлар билан таъминланди.

ЖАҲОНДА

• Кеча Россия Федерацияси президенти Д.Медведев илк бор расмий ташриф билан Ватиканга келди.

• Кеча Танзанияда амалга оширилган бир нечта портлаш натижасида 25 киши ҳаётдан кўз юмди.

• Аргентинада йўловчи ва юк поездлари тўқнашиб кетди. Мамлакатнинг Сан-Мигель шаҳарчасида юз берган қўнғилсизлик оқибатида тўрт киши ҳаётдан кўз юмган, 40 дан ортиқ одам тан жароҳатлари олган. Тўқнашувга йўлчи-роқнинг ишламай қолганлиги сабаб бўлган.

• Жаҳоннинг энг кучли футболчиларидан бири — бразилиялик 34 ёшли Роналдо профессионал футболдан кетишини бидирди. Таъкидлаш жоизки, Роналдо жаҳон чемпионларининг энг сермахсул ўйинчиси ҳисобланади.

• Приморье ўлкасидаги ўрмон ёнғинларида барҳам бериш учун 175 миллион рубл миқдоридаги маблағ ажратилди.

• Россия Бургас-Александрополис нефть ўтказгичи лойиҳасида қатнашмасликка қарор қилди.

• Инфратузилмавий лойиҳаларни амалга ошириш учун Руминия Молдавияга 100 миллион евро миқдорида грант ажратди.

• Жанубий Кореянинг «Samsung» компанияси жаҳондаги энг юпқа «Galaxy S II» русумидаги смартфон (мобиль алоқа воситаси)ни ишлаб чиқарди. Унинг қалинлиги 8,49 миллиметрди. Янги авлод уяли телефонининг имкониятлари ниҳоятда кенг бўлиб, хотира сифими анча катта бўлган қурилманинг олд ва орқа томонларидаги камералардан видео-қўнғироқларни амалга ошириш ҳамда видеороликларни суратга олиш мумкин.

ҚИСҚА САТРАЛДАР

Тошкент шаҳар ҳокимлигининг Ахборот хизмати ва ўз муҳбирларимиз хабарларидан.

✓ **БУГУН** Юнусобод туман ҳокимлиги, Маънавият тарғибот маркази туман бўлими, «Маҳалла» жамғармаси, ички ишлар бўлими ҳамкорлигида Тошкент педатрия-тиббиёт институти қошидаги академик лицейда «Ёшлар орасида жиноятчилик ва ҳуқуқбузарлик, миссионерлик-

нинг олдини олиш, диний экстремизм ва ақидапарастликка қарши кураш» мавзuida тадбир ўтказилди.

✓ **ЯККАСАРОЙ** туман ҳокимлигида бўлиб ўтган очиқ мулоқотда туман тижорат банклари, корхона ва ташкилотлар

раҳбарлари, тадбиркорлар, маҳалла фуқаролар йиғинлари раислари иштирок этдилар.

✓ **ЭРТАГА** Миробод туманидаги маданият уйида бадий ҳаваскорлик жамоалари, ўқув тўғрақлари аъзолари иштирокида «Очиқ дарс» тадбири ўтказилади.

(Давоми. Боши 1-бетда)

Давлатимиз раҳбари таъкидлаганидек, оммавий ахборот воситаларининг энг муҳим вазифаси мамлакатимизда олиб борилаётган ички ва ташқи сиёсатни афғанизмизда содир бўлаётган воқеаларга нисбатан фикрлар ва қарашлар ранг-баранглиги, жамиятимизни янада эркинлаштириш мақсадларидан келиб чиққан ҳолда, ҳолисона ёритишдан иборат.

Шу муносабат билан оммавий ахборот воситалари зиммасига катта масъулият юкланади. Биринчи навбатда, улар реал ҳаётни, мамлакатимизда рўй бераётган улкан ўзгаришларни ҳолис ва ҳар томонлама ақс эттириши, юзага келаётган муаммоларни кўтариб чиқиши, шу тариқа уларни ҳал этишга қўмаклашиши лозим.

Истиқлол йилларида янги ижтимоий муносабатларнинг самарали ҳуқуқий механизмини яратишга алоҳида эътибор қаратилди. Оммавий ахборот воситалари фуқаролик жамиятини шакллантириш ва ҳуқуқий демократик давлат қуришнинг муҳим институтларидан биридир. Ушбу соҳадаги давлат сиёсати Ўзбекистон Республикаси Конституциясида мустаҳкамлаб қўйилган сўз эркинлиги принциплари ва фуқароларнинг ахборот олиш ҳуқуқини изчиллик билан тўлиқ амалга ошириши таъминлашга қаратилган. Оммавий ахборот воситалари фаолиятини тартибга солиш, уларни эркинлаштириш ва қўллаб-қувватлаш бўйича халқаро нормаларга тўлиқ мос келадиган, демократлаштириш ҳамда модернизация қилиш, ижтимоий сиёсий ва социал-иқтисодий ислохотларни чуқурлаштириш жараёнида иштирок этишининг ҳуқуқий кафолатларини таъминлайдиган мустаҳкам қонунчилик базаси яратилди.

Авваламбор, бу Ўзбекистон Республикаси Конституциясидир. Масалан, Асосий қонунимизнинг 29-моддаси ҳар ким фикрлаш, сўз ва эътиқод эркинлиги ҳуқуқи, шунингдек, ўзи истаган ахборотни излаш, олиш ҳамда тарқатиш ҳуқуқига эга эканини кафолатлайди. Конституцияда оммавий ахборот воситаларининг ҳуқуқий мақомини белгиловчи махсус нормалар ҳам бор. 67-моддага биноан, оммавий ахборот воситалари эркиндир ва қонунга мувофиқ ишлайди, ахборотнинг тўғрилиги учун белгиланган тартибда жавобгардир ва цензурага йўл қўйилмайди.

Ушбу конституциявий принциплар асосида ва изчил тараққиётимиз талаблари эътиборга олинган ҳолда аниқ мақсадга йўналтирилган қатор

қонунлар қабул қилинди. «Оммавий ахборот воситалари тўғрисида», «Ахборот олиш кафолатлари ва эркинлиги тўғрисида», «Ахборот эркинлиги принциплари ва кафолатлари тўғрисида», «Журналистлик фаолиятини ҳимоя қилиш тўғрисида», «Реклама тўғрисида», «Телекоммуникациялар тўғрисида», «Ахборотлаштириш тўғрисида», «Ноширлик фаолияти тўғрисида», «Алоқа тўғрисида»ги ва бошқа қонунлар шулар жумласидандир. Мазкур қонун ҳужжатларининг қабул қилиниши ушбу соҳада илгари мавжуд бўлмаган ҳуқуқий институтларни ташкил этиш ҳамда ривожлантириш имконини берди. Улар демократик стандартларга мувофиқ сўз эркинлиги, ҳеч қандай монеликсиз ахборотни тарқатиш, излаш, олиш, унга эғалик қилиш ва ундан фойдаланиш, ахборот маҳсулотини яратиш ва тарқат

тик жамият асосларини барпо этишнинг муҳим шартини, таъбир жоиз бўлса, тамал тоши ҳисобланиши алоҳида таъкидлади.

Шу сабабли давлатимиз раҳбари томонидан бу борада белгиланган чора-тадбирлар пухта ўйланган, ниҳоят долзарб ва катта ижтимоий аҳамиятга эгадир. Улар ахборот соҳасидаги барча ижтимоий муносабатларни ўз ичига олган бўлиб, оммавий ахборот воситалари фаолиятида бозор механизмларини такомиллаштириш, ахборотдан эркин ва тенг фойдаланишни таъминлаш, давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятида ошкоралик принципини амалга ошириш, жамоат ва парламент назоратини таъминлашда оммавий ахборот воситаларининг ролини ошириш учун самарали ҳуқуқий механизмларни яратишга қаратилган.

«Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги тўғрисида», «Телерадиоэшиттиришлар тўғрисида», «Оммавий ахборот воситалари фаолиятининг иқтисодий асослари тўғрисида», «Оммавий ахборот воситаларини давлат томонидан қўллаб-қувватлаш кафолатлари тўғрисида»ги янги қонунларни ишлаб чиқиш ҳамда қабул қилиш, шунингдек, амалдаги қонун нормаларини такомиллаштириш, шубҳасиз, мамлакатимиз оммавий ахборот воситаларининг фуқаролик жамияти институтлари тизимидаги ўрни ва ролини янада мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Бундан ташқари, 2011 йилда замонавий, кенг поласали ва оптик технологияларни жорий қилиш асосида телекоммуникация тармоғини жадал ривожлантириш ҳамда модернизация қилиш белгиланган. Бунинг ҳисобидан интернетга киришнинг ўтказувчанлик имкониятлари бир неча марта ошади ва ундан фойдаланувчилар сони янада қўпаяди.

Мухтасар айтганда, Президентимиз Ислон Каримов томонидан мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясида белгилаб берилган вазифаларнинг амалга оширилиши фуқароларнинг сўз ва танлаш эркинлигини таъминлашга қаратилган конституциявий ҳуқуқларини янада тўлиқ рўйбга чиқариш мақсадида жамиятимизни демократлаштириш жараёнида муҳим қадам бўлади, бу борада янги босқични бошлаб беради.

ЎЗА мухбири
А.ИВАНОВА
ёзиб олди

ЖАМИЯТНИ ДЕМОКРАТЛАШТИРИШ ВА ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИ

тишда фойдаланиладиган материаллар, хомашё, техника воситалари ҳамда ускуналарини ишлаб чиқариш, харид қилиш, сақлаш ва қўллаш масалаларини тартибга солиди. Буларнинг барчаси бугунги кунда ҳаётга изчил татбиқ этилмоқда.

XI асрда ҳамма жабҳаларда ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланиш ахборотнинг жамият ривожига таъсир кўрсатишининг асосий омилларидан бирига айланмоқда. Юртбошимиз «Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси» маърузасида бугун биз демократик жараёнларни чуқурлаштириш, аҳолининг сиёсий фаоллигини ошириш, фуқароларнинг мамлакатимиз сиёсий ва ижтимоий ҳаётидаги амалий иштироки ҳақида сўз юритар эканмиз, албатта, ахборот эркинлигини таъминламасдан, оммавий ахборот воситаларини одамлар ўз фикр ва фикрларини, содир бўлаётган воқеаларга ўз муносабати ва позициясини эркин ифода этадиган минбарга айлантирмасдан туриб, бу мақсадларга эришиш бўлмаслигини ўзимизга яхши тасаввур этишимиз, фуқароларнинг ахборот соҳасидаги ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш масаласи инсоннинг ахборот олиш, ахборотни ва ўз шахсий фикрини тарқатиш ҳуқуқи ва эркинлигини ўзида муҳим эътиборга эришган бўлиб, бу Ўзбекистонда демокра

2011 йил – Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили

КЕЛАЖАК УЧУН САРМОЯ

Президентимиз Ислон Каримов 2010 йилда мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш аянлари ва 2011 йилнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузасида тижорат банклари балансига ўтказилган банкрот корхоналарни молиявий соғломлаштириш бўйича улар амалга ошираётган ишларга юқори баҳо берди.

Давлатимиз раҳбари таъкидлаганидек, ушбу механизм банкротга учраган корхоналарнинг ишлаб чиқариш фаолиятини тиклаш, ишлаб чиқаришни модернизациялаш, техник ва технологик янгилаш, уларни молиявий соғломлаштиришга банклар томонидан қўшимча сармоя киритилиши янги маҳсулот турлари, бошқарув услубларини амалиётга жорий қилиш ҳамда иш ўринларини тиклаш ва янгилашни яратишни кўзда tutadi. Шу асосда фаолияти тикланган, юқори технологик даражада янгилашган ишлаб чиқаришлар сармоядорларни ўзига кўпроқ жалб қилади. Ҳозирги пайтда сармоядорлар банклардан бундай корхоналарни фаол харид қилмоқда.

Бугунги кунда тижорат банклари балансига ўтказилган 147 банкротга учраган корхонадан 140 тасининг фаолияти қайта тикланди, уларнинг 64 таси янги сармоядорларга сотилди. Банклар ушбу ишлаб чиқариш корхоналарини модернизациялаш ва технологик қайта жиҳозлаш ишларига 156 миллиард сўм маблағ сарфлади, 21 мингдан ортиқ иш ўринлари яратилди. Қайта тикланган корхоналарда ишлаб чиқарилган маҳсулот ҳажми 460 миллиард сўмни ташкил этади, қиймати 165 миллион АҚШ долларидан зиёд маҳсулот экспорт қилинди.

«Алоқабанк» очик акциядорлик тижорат банки иқтисодий ўсишнинг мақсадли кўрсаткичлари асосида иқтисодий-тимизга узоқ муддатли кредитларни жалб қилиш орқали Ўзбекистонда амалга оширилаётган инвестициявий лойиҳаларнинг фаол иштирокчисига айланди.

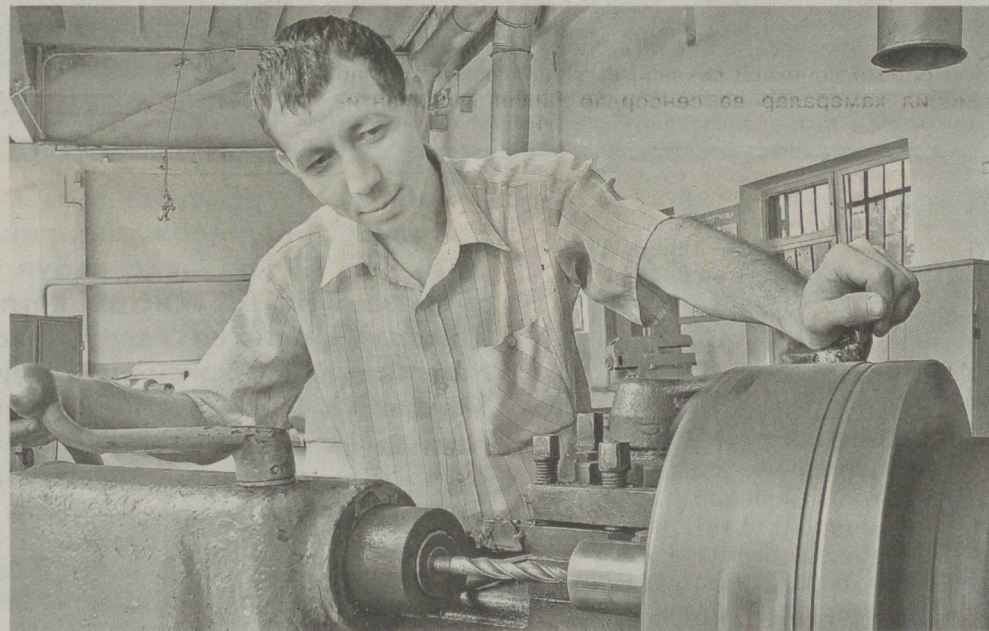
«Алоқабанк» мамлакатимизга илғор технологияларни жалб қилиш, корхоналарни замонавий ускуналар асосида модернизациялаш ва техник қайта жиҳозлаш, юқори сифатли халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш, маҳаллий корхоналарнинг экспорт салоҳиятини кенгайтириш, ташқи иқтисодий фаолият йўналишида хизмат кўрсатишга қаратилган йирик инвестициявий лойиҳаларни ва дастурларни молиялаштирмоқда.

«Алоқабанк»дан маълум қилишларича, 2010 йилнинг якунига кўра, банкнинг йирик корхоналарни соғломлаштиришга йўналтирилган умумий инвестициялари ҳажми 144,2 миллиард сўмдан ошган. Бу банк кредит портфелининг 89,1 фоизини ташкил этади ва 2009 йилга нисбатан 17 фоиз кўпдир. Президентимиз Ислон Каримовнинг 2008 йил 18 ноябрда қабул қилинган «Иқтисодий-реал сектори корхоналарининг молиявий барқарорлигини янада ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармони ижросига алоҳида эътибор қаратилмоқда. Бунга «Фарғона сунъий тери заводи» очик акциядорлик жамиятини соғломлаштириш борасидаги ишлар яққол мисол бўла олади. 2009 йилнинг сентябрь ойида банк ушбу корхонани харид қилиш учун ўтказилган тендерда ғолиб чиқди. Бизнес-режа ишлаб чиқилди ва унга кўра 2,5 миллиард сўмлик инвестициявий мажбуриятлар белгиланди. Ўтган йили завод негизда бирданги учта мустақил корхона ташкил этилди. «Фарғона чарм полимер» масъулияти чекланган жамияти ана шулардан биридир.

Ҳозирги пайтда импорт ўрнини босувчи 22 номдаги маҳсулот ишлаб чиқариш, — дейди «Фарғона чарм полимер» масъулияти чекланган жамиятининг бош директори Бахтиёр Козимов ЎЗА мухбирига. — 2010 йил якунига кўра, ишлаб чиқариш ҳажми 1,6 миллиард сўмга етди. Маҳсулотларимиз харидоргир. Уларни «Файз» холдинг компанияси, «Ўзкимёсаноат» давлат акциядорлик компанияси, «Тошкент йўловчи вагонларни таъмирлаш заводи», «Стеклопластик» очик акциядорлик жамиятлари сингари йирик корхоналар ва спорт анжомларини ишлаб чиқарадиган кичик бизнес корхоналари сотиб олмақда.

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йилида «Алоқабанк» ушбу йўналишдаги ишларни давом эттириш ва бундай лойиҳалар учун 2,7 миллиард сўмдан зиёд сармоя киритишни режалаштирган.

Мехрибон МАМЕТОВА

Транспорт

РЕЖАЛИ ИШЛАР САМАРАСИ

Шаҳримизда намунали транспорт хизматини йўлга қўйиб, эл корига камарбаста бўлаётган автосаройлар, автобус йўналишлари оз эмас. «7-автокорхона» очик акциядорлик жамияти ҳам ана шундай илғор автокорхоналар сирасига қиради.

Албатта, қаерда иш тўғри йўлга қўйилган бўлса, батариб фаолият кўрсатилса, уша ерда режалар ҳам ортиги билан адо этилади, яхши даромад олинади. Бинобарин, ишчи-хизматчиларнинг ижтимоий-маиший шароитлари яхшиланади. Иш натижаси эса таққослаганда кўзга кўринади. Шу жиҳатдан олганда «7-автокорхона»да 2010 йил якунига бўйича жами олинган даромад 11044,4 миллион сўмни ташкил этиб, режа 102,3 фоизга бажарилганлиги, яъни ўтган йилга нисбатан солиштирилганда режа 124,4 фоизга адо этилганлигини таъкидлаш жоиз.

Шунингдек, шаҳарда йўловчи ташиш бўйича ўтган йил давомида режа 101,9 фоизга бажарилиб, қўшимча 192,8 миллион сўм даромад олинди. Бунда амалда 37,2 миллион, яъни режага нисбатан 734,2 мингта кўп йўловчи ўз манзилларига бехатар тарзда етказиб қўйилди.

Ҳайдовчилар тайёрлаш бўйича режа ҳам ортиги билан адо этилди. Яъни 30 та ўрнига ўтган йили 36 нафар ҳайдовчи ўқитилди. Шунингдек, беш нафар ҳайдовчи ва 4 нафар авточиларнинг малакаси оширилди. Ҳозирда автокорхонада жами 13 та йўналиш бўйича автобуслар қатнови йўлга қўйилган бўлиб, яратилган қулай иш ва дам олиш шароитлари фаолиятни яхшилашда муҳим омил бўлмоқда. «Тошкент универмаги — Изза мавзеси» оралиғида қатновчи 13-йўналиш намунали маршрутлардан саналиб, ушбу оралиқда қатнаётган 9 та автобуснинг 7 таси сўнгги русумдаги «Мерседес-Бенц»лардир.

«Чилонзор даҳаси 20-мавзе — Паркент бозори» оралиғида қатнайдиган 70, «Чилонзор 25-мавзе — Эскаватор заводи» бўйлаб қатновчи 2-йўналишлар ҳам намунали йўналишлар қаторига қиради. Фахриддин Тошкенбоев, Аҳам Йўлдошев, Раҳматилла Ақромов, Саидбурхон Абдуллаҳўжаев каби тажрибали, ширинсўз ҳайдовчиларнинг хизматидан аҳоли доимо миннатдор.

— Жорий йилда ҳам даромадларни янада ошириш, харажатларни қисқартириш, «Мерседес-Бенц 0405,0345» русумли автобуслар фаолиятини яхшилаш, харажат хавфсизлигини таъминлаш, тадбиркорликни йўлга қўйиш борасидаги ишларни давом эттирамиз, — дейди «7-автосарой» ОАЖ бошқаруви раиси Рустам Мамарамов. — Автокорхона қошида ўз сервис марказимиз бўлиб, машиналар вақтида қўриқдан ўтказилади. Муайян микдордаги масофани босиб ўтганидан сўнг мойлашни, раҳматилла Ақромов, Саидбурхон Абдуллаҳўжаев каби тажрибали, ширинсўз ҳайдовчиларнинг хизматидан аҳоли доимо миннатдор.

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йилида яна бир ташаббусга қўл уриб, корхонамиз қошида товуқхона қурилишини яқунлаялмиз. Бу ерда уч мингта товуқ боқишни йўлга қўймоқчимиз. Яъни, тадбиркорлик йўли билан ўз ходимларимизга арзон нархларда парҳез гўшт ва туҳум етказиб берамиз.

Дилмурод ИСМОИЛОВ

Сўранг, жавоб берамиз

ТАДБИРКОРГА ҲУҚУҚИЙ ЁРДАМ

Савол: Хўжалик судларида даъвога танлаш бўйича судловга тегишлилик-саласи қандай қўйилган?

Жавоб: Кўпчилик ҳолларда хўжалик - тувчи субъектларнинг қонун талабларини шунмаслиги оқибатида тегишлилик мас-сига риоя қилмасдан, турли жойларга м-жаат этишга йўл қўйишади.

Ушбу масала Ўзбекистон Республи-Хўжалик процессуал кодексининг 28-м-сида аниқ ёзилган бўлиб, унга кўра, де-лар жавобгар жойлашган ердаги хўжали-дига тақдим этилади. Юридик шахсга - батан унинг алоҳида бўлинмаси фаол-дан келиб чиқадиган даъволар юзасидан, алоҳида бўлинма жойлашган ерда таи этилади.

Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Ҳ-лик процессуал кодексининг 28-модда кўра турли ерларда жойлашган бир неча-вобгарга нисбатан даъволар даъвогар танлаши бўйича жавобгарларнинг бири-лашган хўжалик судига тақдим этилади.

Қаердалиги номаълум бўлган жавоба-нисбатан даъволар унинг мол-мулки жой-ган жойдаги ёки Ўзбекистон Республи-даги маълум бўлган охириги турар жойи-хўжалик судига тақдим этилиши мумкин.

Ўзбекистон Республикасининг ташки-ёки фуқароси бўлган ва айни пайтда ба-давлат ҳудудида турган жавобгарга н-тан даъволарни даъвогар жойлашган ж-ги хўжалик судига тақдим этса бўлади.

Ижро этиш жойи кўрсатилган шарт-дан келиб чиқадиган даъволар шарта-ижро этиладиган жойга топширилиши -кин.

Бундан ташқари Ўзбекистон Республи-Хўжалик процессуал кодексининг 31-м-сига кўра алоҳида судловга тегишлилик-малари ҳам кўзда тутилган. Унга кўра 6, иншоот, ер участкаларига нисбатан к-хуқуқини тан олиш тўғрисидаги, бино, и-от, ер участкасини бошқа шахснинг қи-сиз, эғалигидан талаб қилиб олиш, мулр ёки мол-мулкнинг бошқа қонуний эгасиг-хуқуқлари эғалик қилишдан маҳрум этиш-лан боғлиқ бўлмаган ҳолда бузилишини-тараф этиш тўғрисидаги даъволар бино-шоот, ер участкаси жойлашган жойда-дим этилади.

Шунингдек, йўловчи, багаж ва юк таш-шартномасидан келиб чиқадиган йўловчи-гаж ва юк ташувчига нисбатан даъволағу-жумладан йўловчи, багаж ва юк ташувчи-вобгарлардан бири бўлган ҳолларда 1, транспорт ташкилотининг органи жойлан-жойга топширилади.

Савол: Хўжалик судида иштирок эт-ган вакилнинг ваколатлари нималарн-иборат?

Жавоб: Хўжалик судида ташкилотларг-ишларини уларнинг қонун ёки таъсис :-жатларида берилган ваколатлар доираа-иш кўрадиган органлари ҳамда вакили-олиб боради.

Хўжалик судида иш юритиш учун теги-тарзда расмийлаштирилган ваколатгаа-бўлган ҳар қандай фуқаро хўжалик суди-кили бўла олиши мумкин.

Тўла муомала лаёқатида эга бўлмаган д-васийлик ёки ҳомийлик белгиланган шахр-хўжалик судида вакил бўла олмайдилар.

Вакилнинг ваколатлари қонунга мувақ-берилган ва расмийлаштирилган ишонча-да ифода этилган бўлиши керак. Таштот-номидан берилган ишончномага унинг қ-бари ёки таъсис ҳужжатларида шундай ё-лат берилган бошқа шахс имзо чекади ё-имзо ташкилотнинг муҳри билан тасдиқла-ди. Фуқаро томонидан берилаётган ишю-ма нотариал тартибда, шунингдек, ишю-мани берувчи ишляётган ёки ўқийтган та-лол, яшаб турган жойи бўйича фуқароларг-ўзини-ўзи бошқариш органи, уй-жойлан-фойдаланиш ташкилоти ва у даволанаён-стацонар даволаш муассасасининг ма-рияти томонидан тасдиқланиши керак.

Хўжалик судида иш юритиш ваколати-вакилга уни вакил қилган шахс номидан-ча процессуал харакатларни амалга ошиш-ваколатини беради, даъво аризасини ю-лаш, ишни ҳакамлар судига топшириш, э-во талабларидан қисман ёки бутунлайз-кечиш ва даъвоини тан олиш, даъво пр-вотини ёки асосини ўзгартириш, келишув-тимини тузиш, ваколатларни бошқа шға-топшириш, суд ҳужжати устидан шит-қилиш, протест келтириш тўғрисида ари-имзолаш, суд ҳужжатининг мажбурий-тибда ижро этилишини талаб қилиш, у-рилган мол-мулк ёки пулни олиш бун-мустасно. Вакилнинг юқорида таъкиб-ўтилган харакатларнинг ҳар бирини ала-оширишга бўлган ваколатлари вакил м-наётган шахсга берган ишончномада мас-назарда тутилган бўлиши керак.

Назакот АББАСА,
Тошкент шаҳар хўж-суду суду

Инсон ва коинот

ТАДҚИҚОТЛАР НИМАНИ КЎРСАТАДИ?

Американинг NASA аэрокосмик агентлиги, одатда ўзга сайёрадан келган, деб тахмин қилинадиган ҳаётнинг «бегона» шакллари Ерда мавжуд бўлиши мумкинлигини эътироф этди. Мутахассислар Калифорниянинг Йосемит миллий паркидаги Моно шўр кўлининг тубида аниқланган бактерия ҳақида ҳикоя қилишди.

Ҳаммадан ажабланирлиси шундаки, мазкур микроорганизм жонли мавжудотлар учун захарли ҳисобланган ва маргинушга бой бўлган муҳитда бемалол яшайди, деб ёзади The Daily Telegraph. Ушбу кашфиёт, шунга ўхшаш, ҳозиргача захарли муҳитда яшаш қобиляти номаълум бўлиб келган организмлар фақат Ердангина эмас, балки Коинотда ҳам кўплаб мавжуддир, деган тахминни олға суриш имконини беради.

Эҳтимол, улар ҳаётнинг «яширин» деб атаса бўладиган шакли бўлиб, онгли ҳаёт билан ёнма-ён мавжуд ва ундан фарқли ўлароқ умрибоқийдир. Астробиология назариячилари, миллиард йиллар давомида бир сайёрадаги ҳаёт кўплаб марта тўлиқ алмашади, деган назарияга амал қилишди. Айниқса, онгли ҳаётнинг умри — яъни сиз билан бизнинг умримиз жуда қисқа. Инсоният вақтининг янги маълум бир бўлагида яшайди, онгсиз мавжудотлар эса, бактериялар ёнғари бир фазовий даврдан бошқасига «қўчиб юради».

Олимлар, Калифорния қўлида топилган микроб Ердангина эмас, балки Коинотда ҳам кўплаб мавжуддир, деган тахминни олға суриш имконини беради.

дайдир «консервацияланган» шакли бўлиб, улар бошқа сайёраларнинг захарли ва душман муҳитида нобуд бўлмайди, қулай муҳит юзига келиб қолганда эса, улар ривожланиб, ўзларидан мураккаброк организмни ҳосил қилади, дея тахмин қилишди.

Астробиологларнинг мазкур мушоҳадалари астрономларнинг ўтган йил ноябрдаги бу тадқиқотлари — Коинотдаги кўплаб сайёралар ҳаёт мавжудлигига мослашганини кўрсатиб берган натижалар фониди янада ишончли кенг акс садо беради. Жумладан, Күёш тизимидаги ўхшаш тўрт тизимдан бири Ерга ўхшаш унча катта бўлмаган сайёраларга эга. Улар асосан тирик мавжудотлар яшайдиган зонада жойлашган. У ерларда ҳаёт манбаи бўлган сув доимий суоқ ҳолатда сақланиши учун зарур шарт-шароитлар мавжуд.

Сентябрь ойида эса астрономлар бошқаларига қараганда Ерга энг кўп ўхшаб кетадиган сайёрани кашф этганликларини эълон қилишди. У Тарозу буржида Gliese 581 деб аталувчи катта бўлмаган қизил юзгун аτροφиди айланади. У Күёш тизимидан шу қадар узоқда жойлашганки, унинг нури бизгача етиб келиши учун 20 йил вақт керак бўларкан.

Дам олиш соатларида

Шифокор ҳузурида

ЮРАК АРИТМИЯСИДА ПАРҲЕЗ

Тиббиёт фанлари номзоди Муҳаммаджон Миршарипов юрак уриши маромининг бузилишини даволашда парҳез катта аҳамиятга эга эканлигини алоҳида таъкидлайди. Куйида шифокорнинг тавсияларини келтирамиз.

Юрак томир уриши аритмисининг (нотекислигининг) олдини олиш ва уни даволашда юракка фойдали, юрак уриши маромини нормага келтирувчи микроэлементларга бой хом озиқаларни тез-тез истеъмол қилиш мақсадга мувофиқ. Кальций, магний ва калийни шундай микроэлементлар қаторига киритиш мумкин. Ушбу микроэлементларнинг етишмаслиги юрак уриши нотекислигига олиб келади.

Ҳўш, уларни қай хил озиқалардан олиш мумкин? Аввало, магнийга келсак, кепак, хамиртуруш, гречка ёрмаси, бодринг, нўхот, ловия, дуккаклилар кўзоқлари, ёнғок, кунгабоқар уруғлари, исма-лок, авокадо, беда шохларида у кўп бўлади.

Қора смородина, қуритилган мевалар (мевалар қоқиси — айниқса, туршак, баргак, майиз, қора олхўри), бананлар, картошка, карам, петрушка, кунгабоқар

уруғи калийга бой бўлади. Сут маҳсулотлари, айниқса, сузма, пашлок, балиқ ва денгиз маҳсулотлари, ёнғок, қоқок ва кунгабоқар уруғлари, лавлаг, карам, маккажўхори ва артишок (ўтсимон поллиз ўсимлиги) кальций моддасининг кони ҳисобланади.

Юрак-қон томир уришининг ҳар қандай бузилишларида овқатланиш рационингизда қант-шакар, ширинликлар, ҳайвон ёғини чеклашингиз керак. Холестеринга бой озиқалардан ўзингизни тортинг. Бундан ташқари, ош тузи истеъмолини ҳам кескин камайтириш лозим бўлади. Таомланишда бутқалар, сузма ва балиқларга кўпроқ урғу бериш керак. Яна ҳўл мевалар, айниқса, олма ва сабзавотларни кўп истеъмол қилиш фойдали.

Юрак-қон томир аритмиясида сабзавотлар, айниқса, шолғом ва сабзининг ёш барглари ва пояла-

ри жуда фойдали ҳисобланади. Айни пайтда сабзининг ўзини, асал ва апелсинларни, ўрик ва шафтоли, гилос, олча, ялпизларни ҳам унутманг. Кундалик озиқалар рациониди албатта сувўтлари, уларнинг қўнғир туслилари ҳам бўлиши керак. Юрак тез урганда ҳар қандай кўринишдаги анжир жуда фойдали.

Қон таркибиди калий микдори-ни ошириш учун овқатланишдан ярим соат олдин уч маҳал икки чой қошиқдан олма сиркасини истеъмол қилинг. Сирканинг бир стакан сувдаги икки чой қошиғи эритмасига икки чой қошиқ асал қўшиб ичилади.

Ортиқча вазни кишиларга ол-мал, сузмали, қатқил парҳезлар тавсия этилади. Имкони бўлса, фақат тоза булоқ ёки қудуқ суви-ни ичган маъкул. Соф ҳаводаги сайрлар ҳам юрак-қон томир ури-шини меъёрига келтиради.

ЎРГИМЧАК-РОБОТЛАР ОЙГА УЧИШАДИ

Ой сайёрасининг эндиги меҳмонлари одамлар бўлмаслиги мумкин. Олимлар ишлаб чиққан роботлаштирилган ўргимчаклар галаси улар ўрнини эгаллайди. Олимлар уни Ой юзасида тез ҳаракатланидиган, кўплаб датчик ва камералар ёрдамида тезкор ахборотлар тўплай оладиган қилиб яратишди.

Қирқ йилдан кўпроқ вақт муқаддам, яъни 1969 йил-нинг 20 июлида америкаликлар илк бор Ой юзасига қадам қўйишганди. Кўпгина хусусий компаниялар 20 миллион долларлик савринини олишга интилиммоқда. Бугун эътиборингизга Google Lunar X Prize танловининг 17 иштирокчисидан бири — Италиянинг Team Italia жамоасини тақдим этамиз.

Милан политехника институти робот техникалари профессори Альберто Роветта лойиҳа муаллифидир. Ой роботи лойиҳаси оёқлари ва гилдираклари кўплаб мобил камералар ва сенсорлар билан қуролланти-риладиган тез ҳаракатланувчи ўргимчак ёки краб-ларни эслатади.

Бундай ноёб дизайн жамоага Google Lunar X Prize савринини қўлга киритиш имконини бериши мум-кин. Чунки танлов шартларига кўра, робот Ойга ту-ширилганидан кейин камида 500 метр йўл босиб ўтиши ва 2012 йилда Ерга юксак сифатли тасви-ларни узатиши керак.

Оппок қор — қиш зийнати

ШАХМАТ ҲАНГОМАЛАРИ

Евгений Гикнинг номи шахмат мухлисларига яхши таниш. У Ёзувчилар уюшмасининг аъзоси, физика-математика фанлари номзоди. Бир қатор халқаро турнирларда қатнашган, Москва кубогини қўлга киритган. Шахматга доир юздан ортиқ китоб ёзган. «Золотой телёнок» мукофотига сазовор бўлган. Шахматни оммалаштиришга қўшган ҳиссаси учун ФИДЕНинг фах-рий ёрлиғи билан тақдирланган.

Унинг куйида эътиборингизга ҳавола этилаётган асарида шахматга дахлдор қувнок, гаройиб ҳангомалар қаламга олин-ган. Ҳангома қаҳрамонлари машҳур шахслар — жаҳон чемпи-онлари, шахмат тоғига даъвогар бўлган таниқли шахматчи-лар, донгдор гроссмейстерлар, олимлар ва сиёсатчилар, ёзувчи ва шоирлар, артистлар ва мусиқачилар. Уларнинг ҳам-маси қадимий шахмат ўйинининг фидойиси ва ашаддий ишқ-ибози бўлишган. Муаллиф Михаил Ботвинник, Василий Сми-лов, Михаил Таль, Анатолий Карпов, Виктор Корчной, Марк Тайманов каби буюк шахматчилар, Леонид Зорин, Эмиль Бра-гинский, Аркадий Вайнер, Аркадий Арканов, Леонид Жух-овицкий каби ёзувчилар, шоир Владимир Висоцкий, компози-тор Владимир Дашкевич, расом Борис Краснов, иқтисодчи Леонид Абалкин, сиёсатчи ва ФИДЕ президенти Кирсан Илюм-жиновлар билан шахсан таниш бўлган, улар билан кўп сух-батлашган. Аксарият ҳангомалар ана шу самимий мулоқот-лар маҳсулидир.

Ушбу ҳангомалар фақат шахмат ишқибозларини эмас, барча китобхонларни ҳам қизиқтириши табиий.

ЧЕМПИОННИ ЮТДИ

Шахмат бўйича биринчи жаҳон чемпиони Стейниц Англияда яша-ганида камҳаржликдан қийналиб, «Гамбит» кафесиди шахмат ўйнаб тирикчилик қиларди. Кунлардан бир кун у ҳар бир ютқазилган партия учун бир фунт стерлинг тўлайдиган сажий рақибни топиб олади. Стейниц унга олдиндан отни текинга берар ва ҳар гал галаба қиларди.

Чемпионнинг дўстларидан бири унга агар ҳар гал ютаверса бу-нақа фойдали рақибдан ажраб қолиши мумкинлигини, шу боис гоҳо ютқазиб ҳам туриш зиён қил-маслигини эслатади. Бу масла-хат Стейницга жўяли туюлади ва навбатдаги ўйинлардан бирида жўрттага фарзинни текинга бе-риб, ўз мағлубиятини тан олади. Кейин яна ўйнаш учун сипоҳла-рни тера бошлайди. Аммо шу лаҳ-за омади чоған рақибни жойидан

сакраб туриб, қувончини ичига сифдирилмай қитоб қилади:

— Мен чемпионни ютдим! Ния-тимга етдим!

У шундай дея кўчага югуриб чи-қади ва «Гамбит» кафесини бир умрга тарк этади.

ФАРЗИНСИЗ БАҲС

Жаҳон чемпиони Ласкер поезд-да кетаётганида купедаги шахмат ишқибози бўлган қўшниси икки партия донна суришни таклиф қилади. Чемпион дам олмоқчи эди, шу боис шахматни яхши ўйнай олмаслигини айтади. Аммо қўшниси қистаб қўймайди, оли-жаноблик қилиб фарзинни олиб қўйиб ўйнайди.

Ласкер ундан тезроқ қутулиш учун тегизна таслим бўлади. Аммо қўшнисининг кўнгли жойи-га тушмай, яна сипоҳларни тера бошлайди. Шунда Ласкер бу хира пашшани бир бопламоқчи бўлади.

— Мен ҳаммасини тушундим, — дейди у. — Фарзин фақат ҳалақат бераркан, мен ҳам фарзинсиз ўйнаман.

Қўшниси мазаҳ қилиб узоқ ку-лади, аммо кейинги партияни ют-қазғач, хангу манг бўлиб қолади. Энди унинг фарзинсиз ўйнаш гали келади, Ласкер яна таслим бўла-ди. Фарзин билан ўйнаган рақиб-ни нималар бўлаётганини англай олмай, яна тезда мот бўлади. Ахийри ҳаваскор шахматчи га-рангсиб, тамомила ўзини йўқо-тиб қўяди, иш шу билан тугайди-ки, навбатдаги бекатда ҳамшира-лар уни замбилга солиб олиб ке-тишади.

ИСМИ УЗУН БЎЛСА...

Турнирдаги ўйиндан бўш кун-лардан бирида кубалик жаҳон чемпиони Капабланка меҳмонхо-нага қоқ ярим тунда қайтади.

— Ким у? — деб сўрайди эшик оғаси уйқусираб.

— Хосе Рауль Капабланка-и-Грауспера. — Ишончлироқ чиқи-ши учун чемпион исмини тўлиқ айтади.

— Яхши, кирилг, — дейди эшик оғи тўнғиллаб, — фақат охирги шерингиз эшикни маҳ-камроқ ёпиб қўйсин.

ЎЗИГА ХОС ЎЙИН

Капабланка сеанс бераётган эди, рақибларидан бири тезгина мот бўлиб, ўз ўйини ҳақида чем-пионнинг фикрини сўрайди.

— Ўйинингиз анча ўзига хос, да-дил, — дейди Капабланка одоб билан, — фақат нима учун сиз от-ларни ўйинга олиб чиқмадингиз?

— Гап шундаки, мени кун и-чагина шахмат ўйнашга ўргати-шувди, — дейди ҳаваскор чемпи-онга, — аммо отни қандай юриш-ни ўргатиш эсларидан чиқиб қолибди.

Шодмон ОТАБЕК тайёрлаган

ДЕНГИЗ ТУБИДАН ЧИҚҚАН

ГАРОЙИБ МАВЖУДОТ

Атлантикада ҳали фанга маълум бўлмаган бўйи тахминан 1,8 метр, вазни 40 килограмм бўлган мавжудот топилган. Уни Бразилия шимо-лидаги Байя штати қирғоқларидан унча узоқ бўлмаган жойда аниқлаш-ган. Афсуслар бўлсинки, одамга дуч келган вақтда номаълум балиқ тури (олимлар уни балиқлар жинсига мансуб деб ҳисоблашмоқда) жон-сиз ётганди.

Мутахассисларнинг фикрига кўра, у чуқур сув остиди яшашга мослаш-ган бўлиб, уни катер бортига тортиб келишаётгандаёқ, сувнинг ўзиди нобуд бўлганди. Жониворнинг жағла-ри майда тишларга тўла бўлиб, ба-данида балиқларга хос тангачалари йўқ эди.

Топилмадан, афсуски, бирон наф қўриб бўлмайди: балиқ танаси асо-сан ёғлардан ташкил топган дирил-доқ массадан иборат бўлгани учун ҳам ундан таом сифатида фойдала-ниб бўлмайди, яъни фақат илмий мақсадларда уни тадқиқ этиш мум-кин. Шунинг учун уни консервация қилиб, аτροφотияга ўрганиб чиқиш учун лабораторияга жўнатишди.

Бразилиялик ихтиологлар топи-ласи, олимлар жуда катта ишлар қилаётганларига қарамай, ҳали та-биат бизни кўп марта таажжубга со-лиши мумкинлигини исботлайди. Шунга ўхшаш ихтиролар илгарилар-и ҳам бўлганди. Жумладан, 2007 йил августида Массачусетс штати қирғоқлари яқинида икки метрдан узунроқ, вазни 230 килограммлик скат балиғи топилганди. Шунга ҳам бундай ҳажмдаги скатларни мута-хассислар бирон марта ҳам учра-тишмаганди.

2006 йили Саба ороли ёнида (Ки-чик Антил ороллари) Кариб денги-зида илгарилари маълум бўлмаган 150 га яқин балиқ туруни, шунинг-дек, 123 хил янги сув ўсимликлари аниқланганди. Ўша йилнинг ўзиди яна илгари маълум бўлмаган 20 хил қурбақалар, 4 хил янги турда-ги капалаклар ва камида пальма-ларнинг бешта янги хили кашф этилганди.

ОНА ТАБИАТНИ БИРГА ҚУТҚАРАЙЛИК

Тошкент Халқаро Вестминстер университетида «Она табиятни биз билан бирга қутқаринг!» номли Республика танловининг саралаш босқичи бўлиб ўтди.

Британиянинг мамлакатимиздаги ваколатхона-си, Глобал Экологик Фондининг Кичик Грант-лар дастури, Жаҳон Банкнинг ва БМТнинг юр-тимиздаги ваколатхонаси, БМТнинг информаци-он маркази, «Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми» жамғармаси ва «Келажак овози» Ёшлар ташаббуслари Маркази ҳамкорлигида ташкил этилган танловда Жаҳон Иқтисодиёти ва дипло-матия университети, Тошкент Халқаро Вестмин-стер университети ва бир қатор олий ўқув юрти талаба-ёшлари, нодавлат ва нотижорат ташки-лотлар вакиллари ҳамда журналистлар ўзлари-нинг она табиятни асраб-авайлашга бағишлан-ган ижодий ишлари билан иштирок этди.

Бугунги кунда ер юзиди экологик танг вазият юзига келишининг олдини олиш, авлодларга бу-гунги бой табиятни безавол мерос қолдириш борасиди жуда кўплаб чиқишлар қилинапти. Та-биятни муҳофаза этишнинг ташкилий ва ҳуқуқий асослари энг аввало Конституциямизда ўз ак-сини топган. Жумладан, қонунимизнинг 50, 54, 55 ва 100-моддаларида фуқароларнинг бу со-ҳадаги ҳуқуқ ва мажбуриятлари, атроф-муҳитга муносабати ва соҳага оид тизимлар фаолияти белгилаб қўйилган. Бундан ташқари, ҳозирги кун-да республикамизда табият муҳофазасига те-гишли 25 дан ортиқ қонунлар қабул қилинган бўлиб, «Сув ва сув ресурсларидан фойдаланиш тўғрисида», «Ер ости қазилмалари тўғрисида», «Атмосфера ҳавосини муҳофаза қилиш тўғри-сида», «Чикиндилар тўғрисида»-ги қонунлар шу-лар сирасига киради.

Танлов шартларига кўра иштирокчилар мам-лакатимизда ер ресурслари, ер усти ва ости бойликларини муҳофаза қилиш ҳамда барка-мол авлодининг экологик маданиятини шаклланти-риш, атроф-муҳит муҳофазаси ва уни асраб-авайлашга қаратилган ижодий ишларини тақ-дим этишлари лозим.

Яратувчанлик ва замонавий ёндашиш — тан-ловнинг асосий талабларидан саналади. Танловда тақдим этилган ижодий ишларда атроф-муҳит со-ҳасиди глобал вазифаларни бажариш учун унинг муҳофазасини ёш авлод онгига сингдириш, уни авайлаб-асрашга қўмаклашиш ҳамда талаба-ёшларнинг экологик маданиятини тўла шакл-лантириш лозимлиги ўз аксини топган.

Танлов якунига кўра, турли олий ўқув юртла-ридан иштирок этган энг иқтидорли талаба-ёшлар: Азамат Худойбердиев, Алишер Исмоилов ва Камола Нозимовалар ғолиб деб топилди.

ОДАМ САВДОСИ — ГЛОБАЛ МУАММО

Тошкент Давлат маданият институтида «Баркамол авлод — юрт пойдевори» мавзусида маънавий-маърифий тадбир бўлиб ўтди.

Тошкент Давлат маданият институти ва Қизил Ярим Ой жаamiaти ҳамкорлигида ташкил этил-ган «Одам савдоси — жамият балоси» номли тадбирда ташкилотлар вакиллари, институтнинг профессор-ўқитувчилари ҳамда талаба-ёшлар иштирок этди.

Бугунги кунда дунёнинг глобаллашуви нати-жасиди давлатлараро ўзаро маданий, ижтимо-ий-иқтисодий ҳамкорликлар ривожланмоқда. Бу оммавий таҳдидларнинг замирида куртак отиб, вояга етган одам савдоси муаммосининг олди-ни олишда муҳим аҳамият касб этаётир.

Тадбирда одам савдосига қарши курашиш, жабрланганларга маънавий қўмак бериш бора-сида сўз борди. Фуқароларни ижтимоий ҳимоя қилиш, моддийликнинг қўлига айланмасликла-ри, манипуляция таъсирига тушмасликлари учун кучли маънавий бойликка эга бўлиш лозимлиги таъкидланди. Одам савдоси муаммосининг че-гара билмаслиги, у инсоннинг эркинлигини, шах-сий ҳақлиқлигини инкор этувчи ёт гоа экани эътироф этилди.

— Инсон кадр-қиммати, осойишта турмуши ҳамда келажакига таҳдид солаётган мазкур жиноят ўз гирдобига асосан ёшларни ва аёл-ларни тартаётгани жуда ачинарли, — деди «Маънавият-маърифат ва иқтидорли ёшлар би-лан ишлаш» бўлими бошлиғи Шахло Максудова. — Юртимиздаги давлат ва нодавлат таш-килотлар билан ҳамкорликни мустаҳкамлаш, аҳоли ўртасиди тарғибот-ташвиқот, тушунти-риш ишларини олиб бориш бугунги куннинг долзарб масаласидир.

Қизгин савол-жавоб ва фикр-мулоҳазаларга бой бўлган тадбир ўзининг ижтимоий аҳамиятга моликлиги билан иштирокчиларни маънавий-ру-хий озуқалантирди, десак муболага бўлмайди.

«Туркистон-пресс»

Тошкент Молия институти қошидаги молия академик лицейи раҳбарияти баркамол авлодни тарбиялашда ёшлар-нинг сифатли овқатланишини янада яхшилаш мақсадида ошхонани ижарига беради. Шу муносабат билан хоҳлов-чиларнинг тендерда иштирок этишларини сўрайди.

Мурожаат учун манзил: Юнусобод тумани, Зарбулоқ кўчаси, 14-й.

Телефон: 289-04-26.

Спорт янгиликлари

ҒАЛАБА БИЛАН БОШЛАДИ

Россия пойтахти Москва шаҳрида ташкил этилган «Аэрофлот опен» VII анъанавий шахмат фестивалини юртимиз шарафини ҳимоя қилаётган халқаро гроссмейстер, ФИДЕнинг собиқ жаҳон чемпиони Рустам Қосимжонов муваффақиятли бошлади.

Гап шундаки, мукофот жамғармаси 25 минг еврони ташкил этган ушбу нуфузли турнирда рейтинг 2550 баллдан кам бўлмаган 36 нафар гроссмейстер ғолиблик учун дона сурмоқда. Улар орасида АҚШлик шахматчи, жаҳон чемпионлигига даъвогар Гата Гамский, арманистонлик Сергей Моссеян, Россия вакиллари Дмитрий Яковенко, Евгений Томашевский, Дмитрий Андрейкин, Александр Мотилев сингари номдор «акл гимнастикаси» усталарининг борлиги фестивалнинг мурасис ўтишини таъминлайди. Дастлабки турда ҳамюртимиз Рустам Қосимжонов россиялик А.Девяткинни мағлуб этиб муҳим очкони қўлга киритди.

САРАЛАШ ТУРНИРИГА ТАЙЁРГАРЛИК

Осиё футбол конфедерацияси ташаббуси билан октябрь-ноябрь ойларида 1993 йилда туғилган ўсмирлар терма жамоалари ўртасида Осиё чемпионати саралаш турнири уюштирилади.

Ушбу нуфузли турнирда муваффақиятли иштирок этиб Осиё чемпионати финалига йўлланмани қўлга киритишни аҳд қилиб қўйган Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси аъзолари тайёргарлик машғулотларини аллақачон бошлаб юборишди. Бу сафар терма жамоага иқтидорли мураббий Аҳмадjon Мусаев етакчилик қилмоқда. Ўз вақтида Аҳмадjon Мусаев Ўзбекистон ўсмирлар ва Ўзбекистон ёшлар терма жамоалари бош мураббийларига кўмак берган.

ГАЛИУЛИН ҚАЙСИ ЖАМОАДА ТЎП СУРАДИ?

Россия матбуот нашрлари хабарига кўра Ўзбекистон миллий терма жамоаси футболчиси, ҳуқуқий жиҳатдан «Рубин» клуби аъзоси ҳисобланган Вағиз Галиулин жорий йилги мавсумни қайси жамоада ўтказиши номаълумлигига қолмоқда.

Чунки ҳамюртимизга Россиянинг 5 та клублари, жумладан, «Спартак», «Анжи», «Урал» ва «Жемчужина — Сочи» жамоалари мураббийлари катта қизиқиш билдиришяпти. Шунингдек, «Рубин»дан ижарага «Сибирга» юборилган бўлсада Вағизни си-

Президентимизнинг «Она ва бола саломатлигини муҳофаза қилиш, соғлом авлодни шакллантиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Қарори ўзининг самарали натижаларини бермоқда.

Тиббиёт

ЯНГИ ВАЗИФАЛАР БЕЛГИЛАНДИ

Ушбу ҳужжат республика саломатлик ва тиббий статистика институти учун ҳам дастуруламал бўлиб хизмат қилмоқда. Илмий муассаса тарғибот ва ташвиқот ишларини кучайтириб, айниқса бирламчи тиббий санитария тизимида фаолият юритаётган шифокорларга амалий ёрдам кўрсатиш билан бир қаторда аҳоли орасида репродуктив саломатлик бўйича яхши натижаларга эришмоқда. Бу эса ёш авлодни соғлом вояга етказишда ҳам муҳим омил бўлаётди. Айниқса, аёллар ўртасида репродуктив саломатлигини янада шакллантириш мақсадида тиббий кўриклар уюштирилмоқда.

Маълумки, репродуктив саломатлигини муҳофаза қилишнинг муҳим омиллари ҳисобланган хавфсиз ҳомилдорлик, бехатар туғруқ, чилла олдидаги малакали ёрдам каби жараёнларга амал қилиш муҳимдир. Ёш оилаларга кўрак сутти билан боқилишнинг афзалликларини тарғиб қилиш зарурияти уқтирилмоқда. Институт жамоаси 2011 йил учун белгиланган режага кўра соғлом бола туғилиши, жисмоний ва маънавий баркамол авлодни вояга етказиш самарадорлигини оширишга қаратилган тарғибот ишларига катта эътибор қаратган.

Айни вақтда институтда бор имкониятлардан унумли фойдаланишда тажрибали шифокорлар билан ҳамкорлигини йўлга қўйиш бўйича ҳам келишувга эришилди.

Ақбар АЛИЕВ

бирлик мураббийлар ҳам ўз жамоалари сафида доимий олиб қолишга интилишяпти.

РАҚИБЛАР МАЪЛУМ

Маълумки, 8 мартдан 2012 йилги ёзги Олимпиада ўйинларига аёллар футбол бўйича саралаш баҳслари бошланади.

Уч босқичдан иборат уюштирилган ушбу саралаш турнирининг биринчи босқичида Ўзбекистон олимпия аёллар терма жамоасига «В» гуруҳида Бангладеш ва Хиндистон командалари қаршилик кўрсатишди.

СЕМИНАР ЯКУНЛАНДИ

Малайзия пойтахти Куала-Лумпур шаҳрида Осиё футбол конфедерацияси ташаббуси билан «Келажак лойиҳаси» йўналиши бўйича аёл ҳакамлар иштирокида ташкил этилган семинар якунига етди.

Ушбу нуфузли анжуманда мамлакатимиз вакили Эдита Миробидова ҳам иштирок этди. Бу каби семинарни ташкил этишдан мақсад кейинги йилларда тобора ривожланиб бораётган аёллар футбол бўйича ҳакамлар малакасини ошириш ва билимини юксалтиришдир.

ТЕРМА КОМАНДА МУВАФФАҚИЯТИ

Озарбойжон пойтахти Боку шаҳрида футзал бўйича ўтказилган халқаро турнирда Ўзбекистон терма жамоаси ҳам иштирок этган эди.

Унда ҳамюртларимиз озарбойжонлик футзалчиларни 8:5 ҳисобида мағлуб этишганди. Куни кеча Баҳо-

Эркаклар мусобақасида пешқадамлик қилаётган Иброҳим Каримов ва Вилдан Галямов еттинчи турда ўзаро беллашди. Партия Иброҳим Каримов фойдасига ҳал бўлди ва у олти очко билан биринчи ўринга кўтарилди. Мағлубиятсиз ўйинларини давом эттираётган ёш шахматчи Олег Артеменко Улугбек Тиллаевни енгиб, очколар бўйича пешқадамга тенглашди. Шунингдек, беш яримтадан очко жамғарган Равшан Ҳамроев, Ўзгатулла Султонов ва Алишер Рустамов ҳам олий лига йўлланмаларини қўлга киритиш учун яхши имкониятга эга.

Хотин-қизлар ўртасида пешқадамлик қилаётган Севара Боймуродова ҳамда Мафтуна Орзикулова учун еттинчи тур учрашувлари омадсиз келди. Ирода

Пойтахтимизда шахмат бўйича Ўзбекистон чемпионати биринчи лига беллашувлари ҳал қилувчи паллага кирди. Мусобақада қатнашаётган шахматчилар олий лига йўлланмалари учун ўзаро рақобатлашмоқда.

МАҚСАД — ОЛИЙ ЛИГА ЙЎЛЛАНМАСИ

Иброҳимова мазкур турда Севара Боймуродовага қарши қора доналарда ўйнаб, кучли рақибасини енгиб ва беш ярим очко билан иккинчи ўринга кўтарилди. Бунгача иккинчи погонани эгаллаб турган Мафтуна Орзикулова Фарида Хурсановага қарши уч-

рашувда чемпионатдаги дастлабки мағлубиятини тан олди. Еттинчи партиядо Раёно Ўлабевани мот қилган Елена Вербова эса беш ярим очко билан биринчи ўринга кўтарилди.

Зохир ТОШХЎЖАЕВ,
ЎЗА шаҳрловчиси

Фавқуллодда вазиятлар бошқармаси фаолиятидан МАШҒУЛОТЛАР САМАРА БЕРМОҚДА

Дунёда содир бўлаётган фавқуллодда вазиятлар инсонларнинг барқарор фаолиятига салбий таъсир кўрсатмоқда. Улар оқибатида кўплай инсонларнинг ҳалок бўлиши соҳа вакиллари билан таъсирини янада такомиллаштиришни тақозо этмоқда. Содир бўлган фавқуллодда вазиятларнинг таҳлили шунинг кўрсатадики, инсонларнинг қурбон бўлишларига уларнинг фавқуллодда вазиятларда қандай ҳаракат қилиш ва хавфсизлик қоидаларини билмасликлари ва ўзбошимчалик билан ўрнатилган талабларни бузганликлари сабаб бўлмоқда.

Аҳоли ўртасида хавфсизлик маданияти тушунчасини оширишга асосий эътиборни қўйиш фурсати етди. Демак, биз қачон ва қаерда фавқуллодда вазият содир бўлмасин, уни тезда илғай олишга, руҳий барқарорлиқни қўлга олишда ҳал қилувчи ҳаракат қилишга, ўзимизга ва атрофимиздаги шикастланганларга биринчи тиббий ёрдам кўрсата олишга, ҳар дақиқада тайёр туришимиз лозим. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 7 октябрдаги «Ўзбекистон Республикаси аҳолисини фавқуллодда вазиятлардан муҳофаза қилишга тайёрлаш тартиби тўғрисида»ги қарори, Тошкент шаҳар ҳокими — Фуқаро муҳофазаси бошлиғининг 2009 йил 30 декабрдаги қарорига асосан Тошкент шаҳри ҳудудида фавқуллодда вазиятларнинг олдини олиш, оқибатларини бартараф этиш ва бундай вазиятларда аҳолини тўғри ҳаракат қилишга ўргатиш мақсадида Тошкент шаҳар Фавқуллодда вазиятлар бошқармаси бир қатор тадбирларни амалга ошириб келмоқда.

Шу билан бирга, Ўзбекистон Республикасида қабул қилинган қонунлар ва қарорлар ижросини таъминлаш ҳамда шахримизда фавқуллодда вазиятларнинг олдини олиш ва содир бўлганда аҳолини тўғри ҳаракат қилишга ўргатиш борасида, шаҳар Фавқуллодда вазиятлар бошқармаси ҳам ўз ҳиссасини қўшиб келмоқда. Ўзбекистон Республикаси Фавқуллодда вазиятлар вазирлиги Фуқаро муҳофазаси институтида туман ҳокимликлари раҳбарларидан 2010 йил давомида 31 нафар тингловчилар тайёргарликдан ўтказилди.

Бундан ташқари, шаҳар Фавқуллодда вазиятлар бошқармаси томонидан 2010 йил мобайнида мактаб ўқитувчилари, халқ ҳўжалиги корхоналари мутахассислари, маҳалла фуқаро йиғинлари раислари, Тошкент шаҳри ҳудудидаги тиббий муассасалар раҳбар ва ўринбосарлари, ишлаб чиқариш корхоналари, ёниги ва газ қўйиш шохобчалари, спорт муассасалари раҳбарлари, ўта муҳим, тоифаланган, ёниш-портлаш хавфи мавжуд объектлар, кимёвий хавфи бор объектлар, Ички ишлар бош бошқармаси ходимларидан 5729 нафар раҳбарлар ва Фуқаро муҳофазаси мутахассислари Фуқаро муҳофазаси, фавқуллодда вазиятларнинг олдини олиш ва бундай вазиятларда тўғри ҳаракат қилиш бўйича тайёргарликдан ўтказилди, йиллик режа 143 фоизга бажарилди.

ТЕЛЕФОНЛАР:

Эълолар: 233-28-95,
236-57-65. факс: (371) 232-11-39.

Душанба, сешанба, чоршанба, пайшанба
ва жума кунлари чиқади.

Нашир кўрсаткичи — 563

ISSN 2010-9229

Газета Тошкент шаҳар
Матбуот ва ахборот
бошқармасида 02-1-рақам
билан рўйхатга олинган.

Ҳажми — 2 босма табоқ,
офсет усулида босилади.
4581 нусхада босилди.
Қўғоғи биринчи А-2

МАШРИҚЗАМИН — ҲИКМАТ БЎСТОНИ

ҲИКМАТЛАР ГУЛДАСТАСИ

Умри қисқагина бўлишига қарамай, болари садоқат билан бурч ўтайди. Шунга кўра бол — минг дардга даводир.

Ота-онани хурматлаш бурчи — туғилгандан ўлгунгачадир.

Ёши катталарни хурматлаш бурчи — азизлик келтиради.

Болалар катталар олдида бурчдор, катталар эса болалар олдида.

Бўшнинг кўнглидан бурч тушиб қолади.

Ердан еган нон билан онанинг сутини оқлаш — муқаддас бурчдир.

Вазифадаги бурчини билмасдан туриб, сифатли иш қилиб бўлмайди.

Ватанини қўриш бурчини ўтамаган одам — ўз юртида мусофирдек яшайди.

ҲАЁТ ҲАҚИДА

Ҳаёт — яшаш ва зафар томонга интилишдан иборат.

Ҳаёт — интилишдан иборат бўлгани учун ҳам гиёҳлар тошни ёриб бўлсада, яшашга шайланадилар.

Ҳар бир мавжудот учун ҳаёт битта ва бир марта берилади. Шунинг учун ҳам у беҳуда исроф бўлмаслиги керак.

Ҳаракат ва ташвиш ҳаёт қонунидир.

Ҳаётни қай сифат билан танисак, у шу сифат билан намоён бўлаверади.

Дунё — ўқиб тугатилмаган китобдир.

Ҳақиқий ҳаёт — саломатлик, озодлик, фаровонлик ва билимдонликда.

Дунё — аччиқ ва чучуклар аралашмасидан иборат.

Дунё — зулмат ва нурнинг курашидир.

Дунё — ҳам кўркем, ҳам бири кам.

Дунёнинг гавҳарлари ҳам, тошлари ҳам етарлидир.

Ҳаёт совуқларини қалб кўри иситади.

Одамнинг қалби қанақа бўлса, ҳаёт йўли ҳам шундай.

Ҳаётнинг йўли гоҳо чаманзор, гоҳо чангалзор.

Одамнинг тушунчаси — ҳаётдан йўл танлатади.

Ҳаёт китобини ўқимаган — кўп адашади.

(Давами бор)

Тошкент шаҳрида 19 февраль кунини ҳаво ўзгариб туради, кечаси кучсиз қор ёғади, кундузи ёғинга асосан бўлади. Фарбдан секундида 5-10 метр тезликда шамол эсади. Кечаси ҳарорат — 3-5 даража совуқ, кундузи — 3-5 даража илқ бўлади. Республика ҳудуди бўйича 19 февраль кунини ҳаво ўзгариб туради, айрим жойларда ёғин

ёқи қор ёғиши мумкин. Шарқдан секундида 7-12 метр тезликда шамол эсади. Кечаси ҳарорат — 0-5 даража совуқ, кундузи — 0-5 даража илқ. Ўзгидрометнинг мониторинг хизмати маълумотида кўра, 19 февраль кунини эрталаб Тошкент шаҳри об-ҳаво шароити шаҳар ҳаво муҳитида зарарли моддаларнинг бироз тарқалиб кетишига имконият яратди. Атмосферанинг ифлосланиши даражаси 1-3 фоз пайсашини тахмин қилинмоқда, таъмиқдорли паст бўлади.

Нашри етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимига ёки «Тошкент почта»га — 233-74-05 телефони мурожаат қилишингиз мумкин.

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41-уй.

123 5

Бош муҳаррир
Акмал АҚРОМОВ

Манзилимиз: 100029,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32